

019 LAPSI LEIKKII PÄIVÄKODISSA

SANASTO JA RAKENTEET

Tuokion tavoitteena on harjoitella sanastoa ja fraaseja lapsen arkipäivään liittyvästä tekemisestä kotona, päiväkodissa ja koulussa.

Missä lapsi on? Lapsi on kotona/päiväkodissa/koulussa.

Mitä lapsi tekee? Lapsi leikkii päiväkodissa./Lapsi oppii koulussa./Lapsi laulaa kotona.

Mitä lapset tekevät? Lapset laulavat kotona.

TARVIKKEET

- maalarinteippiä ja tusseja nimilappuja varten
- sanastomonisteet jaettavaksi oppijoille
- opetuskuvat:
  1. lapsi (lapset)
  2. päiväkodissa
  3. koulussa
  4. kotona
  5. on (ovat)
  6. leikkii (leikkivät)
  7. syö (syövät)
  8. nukkuu (nukkuvat)
  9. ulkoilee (ulkoilevat)
  10. oppii (oppivat)
  11. piirtää (piirtävät)
  12. askartelee (askartelevat)
  13. urheilee (urheilevat)
  14. laulaa (laulavat)
  15. juhlii (juhlivat)

TUOKION KULKU

TERVEHDYKSET JA ESITTÄYTYMINEN

Ohjaaja ja apuohjaaja tervehtivät oppijoita: *”Tervetuloa, mukava nähdä!”*

Istutaan piiriin ja esittäytyään. Ohjaaja osoittaa itseään ja kertoo nimensä: *”Minä olen...”*. Apuohjaaja tekee samoin ja osoittaa sen jälkeen vuoron piirissä seuraavana olevalle oppijalle. Kaikki esittäytyvät samalla tavalla. Jos ryhmäläiset eivät ole toisilleen tuttuja, tehdään nimilaput maalarinteipistä.

TAVOITTEET

Ohjaaja sanoo: *”Tänään opimme sanomaan ‘Lapsi on päiväkodissa’ ja kysymään ‘Mitä lapsi tekee?’”*

SANASTON MALLINNUS

Ohjaaja näyttää yksitellen kaikki opetuskuvat, pois lukien lapset-kuva, ja sanoo kuvan sanan selkeästi ääneen. Verbikuvat (5-15) sanotaan vain yksikkömuodossa. Toisella kerralla ohjaaja näyttää yhden kuvan kerrallaan apuohjaajalle, joka sanoo kuvan sanan. Ohjaaja pyytää käsieleillä oppijoita toistamaan. Toistetaan kaikki sanat vielä kerran: ohjaaja näyttää kuvan, sanoo sanan ja oppijat toistavat.

PUHUVAN SANAKIRJAN MALLINNUS

Ohjaaja esittelee puhuvana sanakirjana toimivan apuohjaajan: *”Tässä on... Hän auttaa”*. Apuohjaaja asettuu seisomaan ohjaajan taakse takaviistoon kämmen ojennettuna. Ohjaaja ottaa yhden opetuskuvaan ja sanoo siinä olevan sanan. Toisen kuvan kohdalla ohjaaja esittää, ettei hän muistakaan sanaa. Ohjaaja koskettaa apuohjaajan (sanakirjan) kättä ja sanakirja sanoo oikean sanan, jonka ohjaaja toistaa. Näytetään vielä kerran toisella kuvalla.

SANASTON HARJOITTELU

Ohjaaja laittaa kaikki äsken harjoitellut kuvat pinoon. Hän näyttää päällimmäistä kuvaa (esim. nukkuu) oppijoille ja sanoo kuvassa olevan sanan, oppijat toistavat. Ohjaaja laittaa kuvan pinon alimmaiseksi ja ojentaa pinon apuohjaajalle. Apuohjaaja näyttää päällimmäistä kuvaa oppijoille ja sanoo kuvassa olevan sanan ja oppijat toistavat. Apuohjaaja siirtää sitten kuvan alimmaiseksi. Apuohjaaja ojentaa pinon piirissä seuraavana olevalle oppijalle ja asettuu itse sanakirjaksi takaviistoon aina vuorossa olevaan oppijaan nähden. Käydään kaikki kuvat läpi muutama kerta.

SANASTON TOIMINNALLINEN HARJOITTELU

Verbikuvat 5-15 harjoitellaan vielä pantomiimina. Ohjaaja antaa yhden verbikuvan ensin apuohjaajalle niin, etteivät muut näe kuvaa. Apuohjaaja katsoo kuvan korostetun piilossa, laittaa sen kuva alaspäin tuolilleen ja alkaa esittää kuvan mukaista tekemistä ilman ääntä. Ohjaaja kysyy oppijoilta: *”Mitä X (apuohjaajan nimi) tekee?”*. Oppijat arvaavat. Oikean arvauksen kohdalla apuohjaaja sanoo *”kyllä”*, ja näyttää kortin kaikille sanoen vielä kuvan mukaisen verbin, oppijat toistavat. Sitten ohjaaja jakaa jokaiselle oppijalle yhden verbikuvan, ohjaa elein pitämään kuvan salassa ja viittaa

ensimmäistä oppijaa esittämään oman kuvansa mukaista verbiä. Kun oppijat ovat arvanneet oikein, toistetaan kuvan verbi vielä yhdessä. Esitetään jokainen kuva pantomiimina.

Jos intoa on, voidaan käydä vielä kaikki verbikuvat yhdessä läpi esittäen: Ohjaaja ottaa kaikki verbikuvat ja alkaa esittää yhtä verbiä, johon elehtien pyytää kaikkia osallistumaan. Ohjaaja näyttää vielä kuvaa, sanoo sanan ja oppijat toistavat. Käydään samalla tavalla kaikki verbikuvat läpi.

DIALOGIN MALLINNUKSEKSI: LAPSI ON KOTONA.

Ohjaaja näyttää ensin lapsi-kuvaa ja sanoo *“lapsi”*. Oppijat toistavat. Sitten hän näyttää on-kuvaa ja sanoo *“on”*, oppijat toistavat. Seuraavaksi hän näyttää kotona-kuvaa, laittaa lapsi-kuvan sen päälle ja sanoo *“Lapsi on kotona”*. Ohjaaja toistaa *“Lapsi on kotona”*, viittaa apuohjaajaa toistamaan ja sen jälkeen oppijoita toistamaan. Toistetaan sama fraasi vielä kerran. Ohjaaja ja apuohjaaja mallintavat samalla tavalla vielä päiväkodissa- ja koulussa-kuvilla, oppijat toistavat.

Ohjaaja valitsee nyt paikkakuvista yhden ja näyttää sitä apuohjaajalle. Ohjaaja kysyy apuohjaajalta: *“Missä lapsi on?”*, oppijat toistavat kysymyksen muutama kerta, ja apuohjaaja vastaa näytetyn kuvan mukaisesti *“Lapsi on...”*. Ohjaaja näyttää jotain paikkakuvaa seuraavalle oppijalle ja kysyy: *“Missä lapsi on?”*. Oppija vastaa kuvan mukaisesti. Jatketaan kierros loppuun samalla tavalla. Apuohjaaja toimii puhuvana sanakirjana.

DIALOGIN HARJOITTELU: LAPSI LEIKKII KOULUSSA

Nyt ohjaaja ottaa yhteen pinoon kaikki verbikuvat (pois lukien on-kuva) sekä erikseen paikkakuvat. Hän valitsee yhden verbin (esim. leikkii) ja yhden paikan (esim. koulussa), laittaa lapsi-kortin koulussa-kuvan viereen ja kysyy apuohjaajalta: *“Mitä lapsi tekee?”*. Oppijat toistavat kysymyksen. Apuohjaaja vastaa kuvien mukaisesti *“Lapsi leikkii koulussa”*. Oppijat toistavat. Mallinnetaan sama vielä toisilla kuvilla, esimerkiksi kotona- ja nukkuu -kuvilla.

Apuohjaaja siirtyy puhuvaksi sanakirjaksi. Ohjaaja näyttää vuorotellen oppijoille kahta kuvaa, paikkaa ja verbiä, ja kysyy: *“Mitä lapsi tekee?”*. Oppija vastaa kuvien mukaisesti. Tehdään näin muutama kierros.

DIALOGIN HARJOITTELU: MISSÄ LAPSI ON? MITÄ LAPSI TEKEE?

Mallinnetaan harjoitus, jossa oppija kysyy toiselta oppijalta ensin *“Missä lapsi on?”* ja sitten *“Mitä lapsi tekee?”*.

Ohjaaja näyttää yhtä paikkakuvaa (esim. koulussa) ja kysyy apuohjaajalta: *“Missä lapsi on?”*. Oppijat toistavat kysymyksen. Apuohjaaja vastaa kuvan mukaisesti *“Lapsi on koulussa”*. Oppijat toistavat vastauksen. Sitten ohjaaja näyttää yhtä verbikuvaa esim. laulaa (ja pitää koulussa-kuvan myös näkyvillä) ja kysyy: *“Mitä lapsi tekee?”*. Oppijat toistavat kysymyksen. Apuohjaaja vastaa kuvien mukaisesti *“Lapsi laulaa koulussa”*. Oppijat toistavat.

Apuohjaaja siirtyy puhuvaksi sanakirjaksi. Ohjaaja kysyy nyt seuraavalta oppijalta samat kysymykset kuvia näyttäen, oppija vastaa ja puhuva sanakirja auttaa tarvittaessa. Oppijan vastattua ohjaaja antaa oppijalle kuvat kahdessa nipussa (paikat ja verbit) ja viittoon oppijaa kysymään kysymykset vieressään olevalta oppijalta. Käydään kierros läpi niin, että kaikki oppijat saavat sekä kysyä että vastata.

LISÄTEHTÄVÄ

Jos aikaa jää ja oppijat ovat innokkaita, voi samoja harjoituksia tehdä myös monikossa. Tällöin käytetään lapset-kuvaa. Ohjaaja näyttää ensin lapsi-kuvaa, nostaa yhden sormen pystyyn ja sanoo *“lapsi”*. Sitten hän näyttää lapset-kuvaa, nostaa useamman sormen pystyyn ja sanoo *“lapset”*. Oppijat toistavat. Näytetään lapsi-kuvaa ja esim. nukkuu-kuvaa ja sanotaan *“Lapsi nukkuu”*. Oppijat toistavat. Sitten näytetään lapset-kuvaa ja nukkuu-kuvaa ja sanotaan *“Lapset nukkuvat”*, oppijat toistavat. Käydään kaikki verbi-t samalla tavalla läpi myös monikossa. Harjoitellaan myös kysymistä monikossa: *“Missä lapset ovat/Mitä lapset tekevät?”* ja vastaamaan *“Lapset nukkuvat kotona”*.

TUOKION LOPETUS

Jaa oppijoille sanastomonisteet. Toistakaa monisteiden sanat ja fraasit vielä kerran. Taputtakaa yhdessä, kiitä ja kehu oppijoita: *“Hienoa, hyvin tehty! Nähdään ensi kerralla! Hei hei!”*.